Plavčík (kód: 74-008-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů: Tělesná kultura, tělovýchova a sport (kód: 74)
Týká se povolání: Plavčík
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Záchrana tonoucího	3
Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby plavčíků	4
Zajišťování prevence, bezpečnosti a ochrany zdraví klientů zařízení	3
Vykonávání dohledu nad provozem umělých a přírodních bazénů, koupališť a aquaparků	3
Kontrola provozu a úklid zařízení pro potřeby plavčíků	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 07.05.2014 do: 19.08.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Záchrana tonoucího

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uplavat 200 m jedním zvoleným plaveckým způsobem do limitu 4 minuty 15 s	Praktické předvedení
b) Předvést zvládnutí speciální plavecké průpravy pro záchranu tonoucích	Praktické předvedení
c) Předvést zvládnutí vybraných částí osobního zásahu	Praktické předvedení
d) Předvést modelovou akci záchrany tonoucího na 50 m do časového limitu 1 min 40 s	Praktické předvedení
e) Předvést ovládání vybrané záchranné házecí pomůcky na cíl a vybrané záchranné pomůcky používané při osobním zásahu včetně modifikované resuscitace	Praktické předvedení
f) Uplavat se základní potápěčskou výstrojí 100 m se zanořováním do časového limitu 1 min a 40 s	Praktické předvedení
g) Uplavat na nádech bez základní potápěčské výstroje 25 m pod vodou bez startovního skoku s vylovením potopeného předmětu na konci úseku z hloubky 1,60 – 3 m	Praktické předvedení
h) Uvázat 3 druhy uzlů (ambulanční spojka, lodní smyčka a dvojitá osmička) a předvést jejich využití při záchraně lidského života	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby plavčíků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit a předvést postup poskytování první pomoci při úrazu (ošetření ran, zástava krvácení, šokový stav, mozkolebeční poranění, pneumothorax, tepelná poranění, poranění pohybového aparátu	Praktické předvedení, písemné a ústní ověření
b) Předvést 2 stabilizační polohy při podezření na poranění páteře – dlaha hlavy pažemi, záhlaví brada	Praktické předvedení
c) Vysvětlit a předvést postup poskytování první pomoci při náhlé poruše zdraví (bezvědomí, dušení, oběhová zástava, křeče, bolest) u dospělých a dětí	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit výběr pomůcek pro poskytování první pomoci a předvést jejich použití (lékárnička přenosná, resuscitační masky, krční límce, dlahy, páteřní deska, nosítka)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést použití kardiopulmonální resuscitace i s využitím zkušebního automatizovaného externího defibrilátoru	Praktické předvedení
f) Vysvětlit zásady ochrany proti přenosu a šíření infekce a předvést použití osobních ochranných pomůcek	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování prevence, bezpečnosti a ochrany zdraví klientů zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v legislativě ČR v oblasti provozování umělých a přírodních bazénů, koupališť a aquaparků	Písemné ověření
b) Vysvětlit zásady prevence na umělých a přírodních bazénech, koupalištích a aquaparcích	Písemné ověření
c) Vysvětlit specifika a rizika pobytu a pohybu ve stojaté a tekoucí vodě	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vykonávání dohledu nad provozem umělých a přírodních bazénů, koupališť a aquaparků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést možné systémy střežení, rozmístění stanovišť a střídání plavčíků	Písemné a ústní ověření
b) Uvést a charakterizovat, jak rozpoznat tonoucího	Písemné a ústní ověření
c) Charakterizovat dohled nad speciálními zařízeními – atrakcemi	Písemné ověření
d) Uvést a charakterizovat možná nebezpečí na umělých a přírodních bazénech, koupalištích a aquaparcích	Písemné a ústní ověření
e) Charakterizovat možný plán pro nebezpečí	Písemné ověření
f) Zhodnotit modelovou krizovou situaci a charakterizovat možné druhy záchranných akcí jednotlivce a týmů	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola provozu a úklid zařízení pro potřeby plavčíků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat kontrolu zařízení provozu umělých a přírodních bazénů, koupališť a aquaparků před zahájením denního provozu	Písemné a ústní ověření
b) Uvést způsoby úklidu a dezinfekce zařízení a záchranných a plaveckých pomůcek, včetně popisu základních ochranných pomůcek pro tuto činnost	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=192).
Ověřování musí být spojeno s činnostmi, které bude uchazeč vykonávat. Zkouška se skládá ze dvou časově i prostorově oddělených částí, praktické a teoretické.
Při ověřování obou částí, praktické i teoretické, musí být zajištěna rovnost podmínek pro všechny zkoušené a bezpečnost provádění všech ověřovaných úkonů.

Ke zkoušce si každý uchazeč přinese vlastní základní potápěčskou výstroj (maska, šnorchl, ploutve).
Bližší pokyny k realizaci zkoušky:
Kompetence Záchrana tonoucího

- všechna kritéria kompetence se prokazují v plaveckém bazéně

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium a/

- celých 200 m uchazeč plave jedním plaveckým způsobem

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium b/

- autorizovaná osoba vybere 3 prvky ze speciální plavecké průpravy z možných: sebezáchranné vznášení, šlapání vody, plavání na boku, záchranářský znak, potápění a plavání pod vodou na nádech, včetně způsobů zanoření z hladiny a fyzikálních a fyziologických poznámek k tématu, pády a skoky do vody, plavání ve ztížených podmínkách, způsoby dopomoci unavenému plavci

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium c/

- autorizovaná osoba vybere 3 způsoby osobního zásahu a u všech uchazeč předvede 2 techniky
- části osobního zásahu: techniky tažení tonoucího na znaku a techniky tažení tonoucího na boku (celková vzdálenost tažení 100 m, techniky může uchazeč střídat), techniky přiblížení se k tonoucímu, uchopení a narovnání tonoucího, techniky obrany záchranáře, techniky vynášení tonoucího z bazénu

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium d/

- model je umístěn na hranici 25 m (na 25 m bazénu max. 2 m od stěny), v nejhlubší části bazénu
- uchazeč startuje kročným způsobem vstupu do vody a plave zvoleným plaveckým způsobem s hlavou stále nad vodou
- po vyzvednutí model dotáhne do cíle v časovém limitu 1 min 40 s

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium e/

- uchazeč předvede ovládání 1 házecí pomůcky a 1 pomůcky využívané při osobním zásahu včetně modifikované resuscitace
- cíl je vzdálen 7 m

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium f/

- základní potápěčská výstroj: maska, šnorchl, ploutve
- uchazeč uplave 100 m s podplaváváním 4 dvoumetrových pásem, které simulují překážku, aniž by se vynořil v tomto vymezeném pásmu
- vždy uprostřed bazénu – podplavává dvoumetrovou překážku.

Kompetence Záchrana tonoucího, kritérium g/

- potopeným předmětem rozumíme hokejový puk
- uchazeč musí plavat celou vzdálenost pod vodou bez vynoření

Kompetence Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby plavčíků, kritérium a/

- postup poskytování předlékařské první pomoci zahrnuje: posouzení situace, vyšetření postiženého, přivolání odborné pomoci, zajištění dohledu a záznam informací

- některá ošetření je možná odzkoušet na jedné modelové souhrnné akci, která zahrnuje i kritéria hodnocení kompetence Záchrany tonoucího

Kompetence Poskytování předlékařské první pomoci pro potřeby plavčíků, kritérium f/
- desinfekce, likvidace biologického odpadu

Kompetence Zajišťování prevence, bezpečnosti a ochrany zdraví klientů zařízení, kritérium b/
- do oblasti prevence patří: návštěvní řád, plán pro normální provoz, vědomí nebezpečí, prezentace a kontrola pravidel zařízení

Kompetence Kontrola provozu a úklid zařízení pro potřeby plavčíků, kritérium a/
- autorizovaná osoba vybere minimálně 2 součásti vodního zařízení k tomu, aby uchazeč popsal způsob kontroly tohoto zařízení před zahájením denního provozu

V případě, že autorizovaná osoba využije možnosti formy testu pro písemné ověřování, musí být dodržena následující pravidla:
Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování:
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněné následující dvě podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 80 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 80 % otázek.
V případě, že ústní ověřování bude probíhat formou losování otázek, je nutné dodržovat následující pravidla:
Pravidla pro aplikaci ústního ověřování formou vylosovaných otázek
Soubor otázek pro ústní ověřování stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí losovaných otázek, musí být splněné následující dvě podmínky:
A. Pro celkový soubor otázek:
Každé kritérium je zohledněno v několika otázkách.
B. Pro soubor vylosovaných otázek konkrétního uchazeče:
Každý uchazeč musí mít v souboru svých vylosovaných otázek zohledněno alespoň jednou každé kritérium (myslí se kritérium, u něhož jsou losované otázky způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání zaměřených na oblast zdravotnictví nebo na přípravu pracovníků integrovaného záchranného systému ČR a minimálně 10 let odborné lektorské praxe v oblasti vodní záchrany. Musí být držitelem platné kvalifikace mistr plavčí. Požadavky na odbornou způsobilost musí žadatel o autorizaci splňovat nejméně v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Vyšší odborné vzdělání v oblastech tělesná výchova a sport nebo zdravotnictví nebo příprava pracovníků integrovaného záchranného systému ČR a minimálně 10 let odborné lektorské praxe v oblasti vodní záchrany. Musí být držitelem platné kvalifikace mistr plavčí. Požadavky na odbornou způsobilost musí žadatel o autorizaci splňovat nejméně v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na tělesnou výchovu a sport nebo na přípravu pracovníků integrovaného záchranného systému ČR nebo lékařství (s dosaženou specializovanou způsobilostí) nebo nelékařské zdravotnické obory a minimálně 10 let odborné lektorské praxe v oblasti vodní záchrany. Musí být držitelem platné kvalifikace mistr plavčí. Požadavky na odbornou způsobilost musí žadatel o autorizaci splňovat nejméně v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- plavecký bazén (minimální délka 25 m, minimální hloubka 1,60)
- vhodná místnost pro ústní a písemné ověření se základním vybavením učebny (notebook, dataprojektor, 1 přenosná tabule)
- 4 x plavecká dráha = vhodné překážky pro disciplínu 100 m se základní výstrojí
- záchranné pomůcky (záchranná tyč, 2 házecí pomůcky – podkova, míč, 2 pomůcky využívané při osobním zásahu ve vodě – záchranný pás a záchranná bój)
- model pro záchranu tonoucích
- 1 sada lanové techniky (lano 25 m a 4 prusíkové smyčky)
- resuscitační model pro nácvik kardiopulmonální resuscitace s pohyblivou čelistí
- resuscitační model dítěte pro nácvik kardiopulmonální resuscitace s pohyblivou čelistí
- resuscitační masky několika typů
- samorozpínací resuscitační vak pro dospělé a děti
- sada ústních vzduchovodů
- automatizovaný externí defibrilátor (AED) trainer pro dospělé a děti
- sada krčních límců a universální krční límec
- standardizovaná páteřní deska
- lékárnička vybavená podle TNV 94 0920-1
- stopky

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 5 až 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 3 až 5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze
Medicon, a. s.
Vodní záchranná služba Českého červeného kříže
Asociace bazénů a saun České republiky - ABAS ČR